

Dr. Hámori Péter:

Callas utóda

Mottó: "Nehogymá" írás közben haragudjál, mert az sosem jó.

Elegáns meghívót kaptam a Millenniumi Egészségügyi Alapítvány Magyar Tavaszi Báljára (Hungarian Spring Ball 2001), hogy "külföldies" legyek, "nehogymá" elmaradjak az előkelőségektől. Hosszú estélyi ruha, fekete vagy fehér frakk, vagy szmoking. Feleségem napok óta időnként harsány nevetésbe kezdett, amikor arra gondolt, hogy fogok kinézni életemben először frakkban. Ne nevessem korán, a háború alatt a légópincében használt társasjáték nevével hűtöttem le kedélyeit, mondván: "Kedvesem, ez csak egy meghívó, korai még a káröröm, hiszen még nem jelentkeztünk vissza, külföldiesen nem RSVP-ztünk." Halkan megjegyezte, hogy jobb helyeken ezt nem is igénylik, hanem feltűnően rábátyogják a sajtó, előkelőbbben a "press" szócskát, vagyis nekünk mégsem kell több száz dollárt beküldenünk, hogy tudósíthassunk, képeket készíthessünk egy magyar, hangsúlyozom, egy magyar eseményről, magyar újság magyar

gyar tömegkommunikációs tájékoztató tudósítók, 'nehogymá' a magyar származású emberek megtudhassák, meghallhassák, megláthassák, hogy milyen is az a magyar tavaszi bál, milyen magyar származású világnagyságokat tünfetnek ki, és egyáltalán." Ezt az utolsó szócskát nem értette, de ezen nem csodálkoztam, mert én sem, de olyan jól hangzott.

Ezután közöltem feleségemmel, hogy a továbbiakban ne kacarásson, amikor maga elé képzel engem frakkban, így annak bérlése sztornó, ugyanis arra kértem, hogy a bál estélyén az egészséges kacsa-szíros, fokhagymás pirítós elfogyasztását engedélyezze a már megszokott szabadidőruhámban.

Eszembe jutott a sokkal patinásabb és sokkal régebben – 38 éve – működő Washington Award, ahová a rendezők a Waldorf Astoria Hotelben tartott eseményre olyan szívélyes, megkülönböztetett szövegű, a már korábban utalt "press" felbátyogzott tiszteletjegyet küldenek évről-évre, hogy még az a sajtótudósító is elmege, akinek más nagyon fontos elfoglaltsága van. Nem

Marton Éva

már hetekkel ezelőtt megemlítettem neki és Monte Carlótól Lisszabonig, Budapesttől Hamburgig "üldöztem" mobiltelefonján, hogy megerősítést kapjak tőle, miszerint a baráti találkozóra eljönnek. Nem akartam elmulasztani, hogy alig 72 órás New York-i tartózkodásuk alatt beszélgessek velük, "nehogymá" olvasóink lemaradjanak olyan hírekről, amelyekre méltán nagyon hiúsíthatnak.

ban nagy elismerést. Hagyjuk a dicséreteket, inkább elmondom olvasóidnak, hogy a budapesti Tavaszi Fesztiválon énekeltem a Bánk bán koncertszerű előadásán Gertrudist."

Ezzel kapcsolatban egy kimondhatatlan szuggesztív előadást, de mondjuk, inkább eszmefuttatást tartott a Bánk bán körüli történetekről, amely egyszerűen mindannyiunkat lenyűgözött. Elmondta, hogy Washingtonban az Elektra előadása után Plácido Domingóval vacsorázott, akivel több mint 15 produkcióban dolgozott együtt. Domingo megkérdezte, hogy szeretné-e Gertrudist énekelni Washingtonban, mert szeretné ott mindenképpen bemutatni, hiszen Éva állandóan a föld minden pontján hangoztatta, hogy a Bánk bán a magyarok nemzeti operája és azt a világon nem ismerik, azt még sehol sem mutatták be. Ezért akarta Domingo bemutatni, terve azonban sajnos meghiúsult. Most, ez Marton Éva szerint, és főleg az ő lelkes törekvésével, megvalósulni látszik, ugyanis az idei Tavaszi Fesztivál koncertelőadása után az első számú

eseményről, magyar újság magyar olvasói számára. Mielőtt a rám nem jellemző óvatossággal húztam az időt, már ami a visszajelzést illeti, felhívtam néhány rádiós, tévés kollégámat, újságírókat, hogy mi az ábra, vagyis, kaptak-e meghívót erre a magyar bálra. Telefonbeszélgetéseink után jól kihúztam magamat, ugyanis lényegesen jobb pozícióban voltam, mint kollégáim, ugyanis ők még értesítést sem kaptak az eseményről, pedig van köztük egy-kettő, aki ugyanolyan nemzetközi és UNO-tudósítói igazolvánnyal rendelkezik, mint csekélységem. Ezek után vettem egy mély lélegzetet és félve, labilisan, gátlásosan, ahogy azt tőlem megszokták, felhívtam a bál meghívóján lévő telefonszámot. Előadtam, hogy magyar lapban, magyar bálról, magyar származású kintettekről, magyar résztvevőkről szeretnék tudósítani. Mi a tennivalóm? Még halkán megjegyeztem, hogy megszerveztem egy baráti társaságot, akik egy egész asztalt ezerváltak közel 5 ezer dollárért, ami jótékony célra nem semmi. Mondatom második felét a kedves idő hang megköszönte, majd annak első felére így válaszolt, ugyancsak kedvesen. Tudja, nálunk több mint tíz éve a bálra még soha, senki nem lett beengedve ingyen, innen sem sátor, sem rádió, sem tévé-tudósítás nem történt. Én is kedvesen megköszöntem, és még hozzátettem a most már valóban idekívánczó pesti szlenget, hogy "azért nem vehetnek részt az önök báljain ma-

gyon fontos elfoglaltsága van. Nem egy-kettőt hívnak meg, hanem igen sokat, akiknek külön sajtóasztalokat biztosítanak a legjobb helyeken, hogy a lehető legjobb körülmények között tudjanak fényképezni, filmfelvételeket készíteni. De kenyéradó gazdám, a BNAI ZION, amely most a napokban rendezte meg 93. Award dinnerjét – igen 93 éve –, utasított engem, hogy a meghívók kiküldése előtt a sajtómeghívókat küldjük ki és ezt ellenőrizzem, vagyis a "sajtómunkások", ahogy ezt az egyik legnagyobb pesti publicistánk nevezte, előbb kapják meg a tiszteletjegyüket, mint a vendégek, "nehogymá" ne tudja meg az ország-világ, kit tüntettünk ki az évben.

A mottóban leírtak rám is vonatkoznak, hiszen én egyáltalán nem haragszom, hogy miért nem, azt az alábbiakkal bizonyítom. Erre a tavaszi bálra azért sajnálom csak, hogy nem kaptam meghívót, mert annak kitüntettje, aki hála Istennek a meghívást elfogadta és el is jött, a rajongója vagyok. Marton Éva, világhírű szoprán énekesnő kizárólag erre az alkalomra érkezett New Yorkba férjével, dr. Marton Zoltán sebészprofesszorral, aki egyben a művészno menedzsere. Mindnyájunk örömeire elfogadták meghívásunkat és az elutazásuk előtti estét velünk töltötték a művészeteket pártoló Mautner Mimi new-yorki lakásán. Marton Zoltán, aki személyes jó barátom, valószínűleg megelégedhet, hogy ezt az esti programot

büszkék lehetnek.

Íme: az évszázad dívája, ahogy az utóbbi időben Marton Évát nevezik, egy pillanat alatt eloszlatta baráti társaságunk szorongásait, ugyanis többen megkérdézték tőlem, nem lesz-e lekezelő, beképzelt, kioktató ez a nagy művésznő. Megnyugtattam őket, hogy egyrészt, aki világhírű, az egyben szerény is, de még hozzátettem, hogy amilyen nagy ember, olyan egyszerű és természetes. Már a lakásba való belépésekor jóslatom bevált, ugyanis 3-4 percet késtek és csak annyit mondott, hogy "tudjátok gyalog jöttünk vagy tizenégy blokkot és néhány kirakatnál elidőztem".

Ezután az ilyenkor szokásos fényképezés következett. A vacsora elfogyasztása után észre vettük, hogy egyszerűen lenyűgöz bennünket. Gratuláltunk az előző este kapott kitüntetéséhez, én pedig ahhoz, hogy az Egyesült Államokban rendezett szavazáson az évszázad öt legjobb szopránja közé választották olyanok társaságában, mint Maria Callas, Anna Moffo, Leontyne Price. Természetesen ezt is szerényen elhárította. "Tudod, én is, mint te, a Franstadtból indultam el. Te a Ferenc körút egyik oldalának közeléből, a Liliom utcából, én pedig a másik oldalának közeléből, a Bakáts térről.

Nagyon kemény munkával, szorgalommal és Isten által kapott tehetséggel lettem azzá, aki vagyok és ennek köszönhetem a való-

köncertelőadása után az első számú magyar operából film készül, amelyben Gertrudist Marton Éva, Melindát Rost Andrea énekli, és az operatőr – csekélység – az Oscar-díjas Zsigmond Vilmos lesz. Ezt olyan elragadtatással mondta el, hogy már attól féltem, másról nem fogunk tudni beszélni. Megnyugtattam, hogy még beszélgethetünk, de azt ki ne hagyjam a Bánk bán sztoriból, hogy az egész világon be fogják mutatni, feliratozva harminc nyelven, megismételte, harminc nyelven. Ha a filmnek sikere lesz, amiben biztosak lehetünk, akkor akár a Milánói Scala, vagy a Los Angeles-i Operaház, amelynek Domingo lett a művészeti igazgatója, bizonyára műsorra tűzi. Erre Domingo és Marton Éva személye garancia, mivel megegyeztek abban, hogy Erkel operája nem rosszabb, mint egy Verdi opera.

Ezek után kitüntetéseiről faggattam, mert azokat a legutóbbi interjú, során messze elkerülte, most nem hagytam magam lebeszélni. Az előző este kapott díj "nehogymá" kimaradjon, de írjunk még azért le néhányat, hiszen azok hűen tükrözik, hogy Marton Éva milyen elismert művész az egész világon. Kossuth-díj, Bartók-Pásztory-díj, Monaco-díj, Magyarság Hírnevéért kitüntetés, bécsi Operaház, Milánói Scala-díjai, Amerikai-Magyar Alapítvány-díj, Az Év Énekes New York-i Metropolitan, az Év Művésze New York-i Metropolitan, és csak sorolta szerényen.